บทที่ 3
วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยโครงการแนวทางการปรับปรุงย่านพาณิชยกรรม เขตพื้นที่เขาพระตำหนัก เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี เป็นการวิจัยเชิงพัฒนา โดยผู้วิจัยศึกษาจากเอกสาร การสำรวจ แบบสอบถาม และการสังเกต เพื่อหาแนวความคิดในการหาแนวทางการปรับปรุงภูมิทัศน์แนวทางการปรับปรุงย่านพาณิชยกรรมเขตพื้นที่เขาพระตำหนัก เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ผู้วิจัยได้ทำการจัดลำดับของการทำการวิจัยครั้งนี้โดยแบ่งเป็นขั้นตอนของการดำเนินงานเป็นเรื่องๆ ดังนี้

3.1 ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.3 ตรวจสอบเครื่องมือ

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

จากหัวข้อดังกล่าว ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมรายละเอียดในแต่ละเรื่อง โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1.ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง หมายถึง หน่วยของข้อมูลบางส่วนที่ได้เลือกมาเพื่อใช้เป็นตัวแทนของหน่วยข้อมูลทั้ง หมด หรือประชากรในการศึกษาวิจัย แล้วนำผลที่ได้ไปสรุปหรืออ้างอิงแทนประชากรทั้งหมดใช้ค่าสถิติของ Yamane

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้อยู่อาศัยในย่านพาณิชยกรรมพื้นที่เขาพระตำหนัก นักท่องเที่ยว เจ้าหน้าที่สำนักโยธาธิการและผังเมือง ประจำเทศบาลเมืองพัทยา

3.1.1. ผู้พักอาศัย ในย่านพาณิชยกรรมพื้นที่เขาพระตำหนัก เมืองพัทยา จำนวน 100 คน

3.1.2. นักท่องเที่ยว ที่มาใช้พื้นที่ในย่านพาณิชยกรรมพื้นที่เขาพระตำหนัก เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ในช่วงเดือนธันวาคม-เดือนมีนาคม จำนวน 200 คน

3.1.2.1. นักท่องเที่ยวชาวไทย จำนวน 100 คน

3.1.2.2. นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ จำนวน 100 คน

3.1.3. เจ้าหน้าที่ในสำนักโยธาธิการ และผังเมือง ประจำเทศบาลเมืองพัทยา จำนวน 10 คน

3.1.4. ผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวโรงแรม ในพื้นที่บนเขตเขาพระตำหนัก จำนวน 3 คน

3.2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการทำวิจัยโครงการแนวทางการปรับปรุงย่านพาณิชยกรรม เขตพื้นที่เขาพระตำหนัก เป็นการวิจัยเชิงพัฒนา (Research and Development) โดยการวิจัยนี้จะใช้เครื่องมือ ดังนี้

3.2.1. แบบสำรวจ เพื่อเก็บข้อมูลทางกายภาพ ของสถานที่ ในปัจจุบัน ซึ่งประกอบด้วย ดังนี้

3.2.1.1. สภาพภูมิประเทศ

3.2.1.2. สภาพลม ฟ้า อากาศ ทิศทางแดด และลม

3.2.1.3. เส้นทางต่างๆ

3.2.1.4. Landmark และ Node

3.2.1.5. จุดที่น่ามองเป็นพิเศษ

3.2.1.6. จุดปัญหา

3.2.1.7. บริเวณที่ต้องอนุรักษ์ให้คงเดิม บริเวณที่ควรปรับปรุง และบริเวณที่ควรรื้อถอน

3.2.1.8. สถานที่ที่ต้องจัดระเบียบใหม่

การสร้างเครื่องมือนี้สร้างเพื่อวัตถุประสงค์ ในการนำไปใช้เก็บข้อมูลทางสถติจากการเฝ้าสังเกต และบันทึก ดังนั้นจึงมีลักษณะเชิงสถิติ มีการบอกสถานที่ และเวลาในารเก็บข้อมูลแต่ละครั้ง มีภาพ และคำอธิบาย เพื่อสะดวกแก่การนำไปวิเคราะห์

3.2.2 แบบสัมภาษณ์ (Interview) ชุดของคำถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อนำไปใช้เป็นแนวทาง (Interview Guideline) เก็บข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์จากกลุ่มเป้าหมาย

การสร้างแบบสัมภาษณ์นี้ ผู้วิจัยเน้นเรื่องปัญหา และปริมาณความหนาแน่นของลูกค้าในสถานประกอบการ ว่ากลุ่มลูกค้าคือใคร ช่วงที่มีผู้ใช้บริการมากสุดช่วงใด และปัญหาที่เกิดขึ้นของพื้นที่ปละปัญหาที่มีอยู่ในปัจจุบันที่ต้องการให้แก้ไข หรือปรับปรุงให้ดีขึ้น เพื่อให้ทราบความต้องการของผู้ประกอบการ และปรับให้ตรงกันกับความต้องการของทั้งนักท่องเที่ยว และประชาชน แบ่งเป็น 5 ส่วนดังนี้

3.2.2.1 ข้อมูลทั่วไป

3.2.2.2 ข้อมูลเรื่องความสำคัญของพื้นที่

3.2.2.3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการท่องเที่ยว และนักท่องเที่ยว

3.2.2.4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการปรับปรุงพื้นที่

3.2.2.5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาต่างๆในพื้นที่

3.2.3 แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการทำวิจัยที่นิยมใช้ในการวิจัยมากที่สุด จะคล้ายกับแบบทดสอบ แตกต่างกันที่แบบสอบถามจะเน้นถามความเป็นจริง (Fact) และความรู้สึกนึกคิดของผู้ตอบต่อสถานการณ์ต่างๆ การตอบจึงไม่มีข้อใดตอบผิด เพราะทุกข้อผู้ตอบ

ตอบตามความเป็นจริงที่เป็นอยู่ ผลที่ได้จึงไม่ได้มีค่าคะแนนแต่จะเป็นค่าความถี่ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ทำการสอบถามเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ดังนี้

3.2.3.1 ข้อมูลทั่วไป

3.2.3.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการท่องเที่ยว

3.2.3.3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการปรับปรุงพื้นที่

3.2.3.4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ที่ดิน

3.2.3.5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาต่างๆในพื้นที่

3.3. การตรวจสอบเครื่องมือ

3.3.1. ผู้ทำการวิจัยจะสร้างเครื่องมือ (แบบสำรวจ, แบบสัมภาษณ์, แบบสอบถาม) เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ให้ตรวจสอบความเรียบร้อยของข้อมูล และแก้ไขให้ถูกต้อง

3.3.2. ทำการปรับปรุง และแก้ไขเครื่องมือ (แบบสำรวจ, แบบสัมภาษณ์, แบบสอบถาม) ให้ถูกต้อง และเหมาะสมที่สุด

3.3.3. นำเสนอเครื่องมือที่จะใช้ในงานวิจัย ต่อผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่านได้แก่

3.3.3.1. ผศ.เบญจวรรณ อุบลศรี ภาควิชาครุศาสตร์สถาปัตยกรรม คณะครุศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

3.3.3.2. รศ.อรรถพร ฤทธิ์เกิด ภาควิชาครุศาสตร์อุตสหกรรม คณะครุศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

3.3.3.3. คุณ พัชร์พงศ์ อภิชาตะพงษ์ ภาควิชาการท่องเที่ยว คณะศิลปสาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ (อดีตรองผู้ว่าการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย)

3.3.4. ทำการปรับปรุง และแก้ไขเครื่องมือ ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

3.3.5. นำเครื่องมือที่ได้ไปใช้เพื่อเก็บข้อมูล

3.4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4.1. สำรวจภาคสนามพร้อมเก็บรวบรวมข้อมูลด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพของพื้นที่เขาทัพพระยา(เขาพระบาท)และพื้นที่โดยรอบเขารัศมี 2 กิโลเมตร

3.4.2. เก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร และข้อมูลทาง Internet ที่มีอยู่

3.4.3. การสังเกต และบันทึกด้วยกล้องถ่ายรูป

3.4.4. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ด้วยตนเอง

3.5. การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้ทำการเก็บข้อมูลจากการสำรวจ การสังเกต และการเก็บข้อมูลทั้งจากแบบสอบถาม และจากการเก็บข้อมูลทางสถิติจากสำนักงานสถิติแห่งชาติมารวบรวมไว้แล้วก็จะทำการสังเคราะห์ข้อมูลต่างๆ รวบรวมในการกำหนดแนวความ คิดในการนำมาปรับปรุงพื้นที่เขาพระตำหนัก พัทยาใต้ จังหวัดชลบุรี

ข้อมูลที่ได้จากการเก็บข้อมูลทั้งหมด ทั้งจากแบบสอบถามแบบสำรวจ และแบบสัมภาษณ์นั้น ได้รวบรวมและนำมาสังเคราะห์ ด้วยค่าทางสถิติ คิดเป็นเปอร์เซ็นต์ร้อยละ และนำผลที่ได้มาสรุป และนำไปใช้ในการอ้างอิงในโครงการเสนอะแนะ รวมทั้งเป็นข้อมูลพื้นฐานในการออกแบบผังเมือง และวางแนวทางการปรับปรุง